

Pravdivá láska v Kristu

Svatý starec Paisij Svatohorec

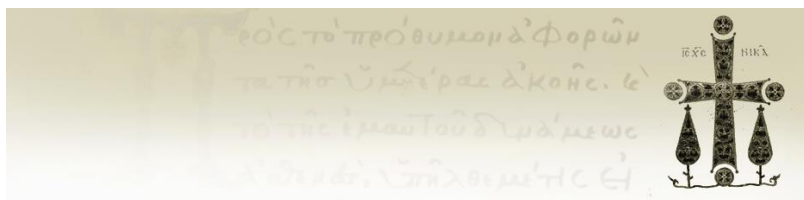
v dialogu s protestantem

**O úctě k ikonám, k Přesvaté Bohorodici,
o modlitbě a dalších praktických
a věroučných otázkách**

Zaujat rozhovorem s poutníkem před svou kelií Panagudou

Svatá Hora Athos

Slovo úvodem

Následující rozhovor mezi ctihodným starcem Paisijem a jedním zbožným mladým mužem, který se před tím nechal obelstít věroučně zhoubným čili heretickým učením protestantské víry, byl zveřejněn v roce 1995 v ročence Monastýru sv. Řehoře „Ο Όσιος Γρηγόριος“.

Blažený a ctihodný starce Paisij díky svému rozhovoru s tímto mladíkem, na jehož znepokojivé existenciální otázky odpovídal zdánlivě prostým a jasným způsobem, zachránil i tuto konkrétní duši (mladého muže) před jistou záhubou a znovu ho přivedl zpět do lůna Pravoslavné církve.

Tehdejší představený svatohorského monastýru sv. Řehoře, otec archim. Georgios (+2014), udělil své požehnání ke zveřejnění tohoto článku a tím i celého rozhovoru na jednom z pravoslavných blogů, odkud čerpáme při našem překladu také my.

Přepis rozhovoru

V určitém okamžiku jsem se rozhodl, že zajdu do pravoslavného chrámu. Vyzpovídal jsem se a začal jsem přicházet také častěji ke svatému Přijímání (svaté Eucharistii). Ve svém nitru mne však nadále znepokojovaly některé vážné otázky, na něž jsem tehdy ještě nenacházel vhodnou odpověď. Snažil jsem se proto navštěvovat různé duchovní otce a teology, ovšem bez nějakého valného výsledku.

Závažná nemoc vyžaduje specializovanější „nemocnici“

„Kostasi, ať se budu snažit sebelépe, ty se stejně nenecháš ničím ani nikým přesvědčit. Je tomu proto, že chceš pochopit Boží tajemství svým vlastním rozumem (logicky). To není pravoslavný způsob (řešení věcí). Pouze jedna věc tě může zachránit: ‘Pojed’me spolu na Svatou Horu Athos. Chceš?’“, vybízel Kostase jeho přítel, který ho později přivedl na Svatou Horu a za starcem Paisijem.

Byl to jakýsi vnitřní impuls, který přiřítám archim. Georgiovi, k němuž mne, jak dnes věřím, přivedl sám Bůh. Jelikož jsem s tím souhlasil, získal jsem informace o jednom velkém „chirurgovi“ (jeho vlastní pojmenování starce Paisije, za nímž později přišel osobně pro pomoc). Tato známá osoba žila právě tehdy na Svaté Hoře. Tou osobou nebyl nikdo jiný než starce Paisij. A tak jsme se za ním vydali.

Později jsem se dozvěděl, že jeden požehnaný stárec z Pyrgu na moji adresu tehdy uvedl: „Pokud ho přijme otec Paisij, prospěje mu to, pokud ho nepřijme, dopadne pak kvůli své pýše špatně.“ A měl pravdu... Ještě, že Kristus prolil svou krev za naše hříchy. Sláva Jeho svatému jménu!

Pokusím se nyní co nejvěrněji přetlumočit rozhovor s otcem Paisijem, jak k němu tehdy došlo.

Otázka: Svaté Písmo učí, že pouze Ježíš Kristus zachraňuje. V Pravoslavné církvi věřící prosí také Pannu Marii (Panagii), aby je zachránila. Je to ale správné?

Odpověď: Ježíš je jediný Spasitel. On obětoval sám sebe za nás. Teď poslouchej. Kdybys byl nějakým významným mužem s velkými pravomocemi a šel do nějakého města spolu se svou matkou, pak by všichni, kteří by na vás čekali, vítali jak tebe, tak tvou matku. Jistě by na její adresu pronesli ta nejlepší slova, i kdyby o ní nic nevěděli. A ty (v osobě toho významného muže), když bys to slyšel, určitě by ses radoval kvůli své matce. A stejně tak i Kristus se raduje a je hrdý na svou Matku, když nás slyší, jak o ní hovoříme pěknými slovy.

Podívej se. Pokud by nějaká chudá žena přišla za tvou matkou a prosila ji, aby se u tebe za ni přimluvila, abys ji udělil nějakou hodnost či práci, a když bys skutečně vyhověl prosbě své matky, pak by tato chudá žena říkala, že ji zachránila právě tvá matka, ačkoli jsi to byl ty, kdo jí udělil dané místo.

A stejně tak i my říkáme, aby nás zachránila Panagie. A její Syn, který má moc ve svých rukou, ale je pokorný, se raduje, když nás slyší, jak hovoříme pěkně a pochvalně o Jeho matce.

Otázka: Pán nás naučil modlit se k Bohu-Otci. Pravoslavná církev se ale modlí k Panně Marii a ke svatým, kteří byli lidskými bytostmi. Je to tak správné?

Odpověď: Poslouchej. Všechny modlitby směřují k Bohu. K Panně Marii a ke svatým se modlíme proto, aby se také oni za nás pomodlili k Pánu, neboť jejich přímůva má velkou moc.

- Ano, ale... (Tehdy jsem starce přerušil) Panna Marie a svatí byli přece jen lidé a jako takoví zemřeli. Nemohou nás vyslyšet, ani nejsou všudypřítomní. Možná se dokonce Bůh kvůli něčemu takovému hněvá, když se k nim modlíme. Nebo snad ne? Zde, na tomto místě, však musím zmínit něco, co se mi tehdy během mého rozhovoru s o. Paisijem stalo. V tu chvíli, když jsem pronesl ono „ale“, jsem pocítil, že dole na zemi mne něco bodá, jakoby kopí, a aniž bych cítil bolest, nemohl jsem ani „hlesnout“, zatímco něco v mém nitru se pohnulo a já mohl znovu nasát dech při poslechu toho, co mi vzápětí svatý stárec (Paisij) říkal:

- Moje dítě, pokračoval starec, u Boha nikdo neumírá. Když někdo zemře, zemřel z našeho pohledu (pro nás), kteří jsme ještě zůstali a žijeme zde na zemi. Pro Boha však neumřel nikdo. A pokud takový (zesnulý) člověk má k Bohu smělost (a nyní starec hovoří o světcích, kteří mají smělost u Boha), jistě se od Krista dozví, že takového člověka prosíme a modlíme se k němu, aby se naopak on modlil za nás, a Kristus ho vyslychá a raduje se. Modlitba spravedlivého má velkou moc.

Otázka: Pán říká: „Já jsem Pán tvůj a Bůh tvůj. Neučiníš sobě rytiny, ani jiného podobenství těch věcí. Nebudeš se jim klaněti, ani jich ctíti. Neboť já jsem Hospodin Bůh tvůj, Bůh silný, horlivý, navštěvující nepravost otců na synech do třetího i čtvrtého pokolení těch, kteříž nenávidí mne.“ (srov. Ex 20,2-6) Pravoslavná církev se ale klaní ikonám. Je to správné?

Odpověď: Podívej se. Matka, která má své dítě ve válce, se o něj bojí ve dne v noci. Pociťuje silné úzkosti. Najednou od svého syna dostane dopis s fotografií uvnitř. Když ji spatří, co udělá? Chytí ji do svých rukou a políbí ji, položí ji na hrud' a dotkne se jí svého srdce. Co myslíš? Věří tato matka, majíc tak silnou touhu po svém dítěti, že v tuto chvíli líbe fotografii? Ona přece věří, že v danou chvíli líbe přímo své dítě. Totéž věří každý, kdo má vroucí, zbožnou touhu po Panně Marii a nějakém svatém, jehož uctívá. My se přece neklaníme obrazům (ikonám), protože jsou to pouhé obrazy, ale naopak svatým. A je ctíme nikoli proto, že jsou to lidé, ale protože vedli zápas kvůli Kristu a pro Krista. Bůh je „Bůh silný a horlivý“, (On) je pravda. Nikoli ale pro či kvůli svým vlastním (věřícím), nýbrž z pohledu d'ábla. Otec nežárlí na své vlastní děti. Neboj se. Pán se raduje, když vidí, jak ctíš a miluješ Jeho vlastní Matku a Jeho svaté.

Otázka: A co protestanté, evangelíci, letniční..?

Odpověď:

Luther si stěžoval na papeže, a oprávněně, nutno říci. Pokud by byl ale upřímný, tak proč nevstoupil do Pravoslavné církve, na níž neměl žádné stížnosti, ale místo toho vytvořil svou vlastní „církev“?

Nechte je být. Tam zpět se už ale nevracej. Běž do (pravoslavného) chrámu, přístup ke svaté zpovědi, ty i tvá žena, najděte si společného duchovníka, a vše se bude dobře vyvíjet.

Otázka: Otče Paisiji, nevím, jak se mám modlit? Poradíte mi, jak nejlépe?

Odpověď: Měl by ses v první řadě cítit jako malé dítě a Boha vnímat jako svého Otce. Tehdy ho začni hledat a pátrat po něm. Pokud ho budeš hledat a žádat po něm nesmyslné věci, nic si z toho nedělej, nenech se zarmoutit. On se nehněvá.

Bůh vnímá naše srdce a dá ti to, co je pro tebe nejvhodnější. Dalo by se to přirovnat k situaci, kdy nějaké dítě žádá po svém otci, aby mu koupil motorku, protože se domnívá, že již vyrostl, ale jeho otec se obává, aby se jeho dítěti něco nestalo, a proto s tím ještě chvíli posečká, ale nakonec mu koupí automobil.

Otázka: Když se modlíme, je dobré počkat v modlitbě, dokud nezačneme cítit vnitřní radost? Postupuji tak mnohokrát a stává se mi to.

Odpověď: Ne. To pak dopadne jako s tím dítětem, které o něco žádá svého otce, avšak nikoli proto, aby mu něco dal, ale jen aby ho pohladil a pomazlil se s ním.

Doslov

Děkuji a chválím Boha za to, že mne učinil hodným poznat svatého člověka (starce Paisije), dokud byl mezi živými, aby mne poradil a pomodlil se za mne a za moji rodinu. Opravdu, jak podivuhodný je Bůh! Jak štědrý a láskyplný! Sláva Jeho svatému jménu. Stal jsem se snad takovým sám? Ne, nestal. Učinil mne takovým náš Pán: pravoslavným křesťanem. A při tom všem nezapomínám na to, co mi ještě starce Paisij řekl, a sice, že „skládáme zkoušky každou malou chvíli našeho života...“.

Zdroj: Láska v Kristu (Agapi en Xristo)

https://agapienxristou.blogspot.com/2018/08/blog-post_8.html

Časopis: ΔΙΑΛΟΓΟΣ

10.7./28.7.2018
přeložil Michal Dvořáček